СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТА НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Марио Митончев, студент по медицина към МУ-София / Марио534, ПОК, 19 март 2025 г.**	С голяма загриженост научихме за намеренията да се въведат задължителни договори за младите лекари, които ще ограничат правото на свободен избор при започване на професионалната ни кариера. Тази идея беше представена без предварително обсъждане с нас, студентите, без участие на студентските асоциации и без необходимата прозрачност в процеса. Как е възможно такова решение, което има толкова сериозно значение за бъдещето ни, да бъде взето без нашия активен принос? Нашите основни искания: ✔ Отхвърляне на задължителните договори за студентите по медицина – свободата на избор е основополагаща ценност в Европейския съюз. ✔ Прозрачност и обективност при зачисляването на специализации – настояваме за връщане на обективен изпит, вместо да се разчита на субективни интервюта. ✔ Подобряване на условията за младите лекари в България – заплащане, работна среда и възможности за кариерно развитие, които да ни мотивират да останем и да се развиваме в България. ✔ Включване на студентските организации в решаване на въпроса за бъдещето на медицинското образование – ние сме пряко засегнати и нашето мнение трябва да бъде чуто и уважавано. До момента събрахме над 900 подписа, което показва сериозното обществено недоволство по въпроса. Изискваме Министерският съвет да излезе с ясна и официална позиция по този въпрос и да осигури участие на студентите в процеса на вземане на решения. Какво очакваме от Вас? 1. Ясна и официална позиция на Министерския съвет по въпроса. 2. Организиране на открита дискусия с участие на студентските асоциации, представителите на МОН, МЗ и други компетентни органи. 3. Преразглеждане на решението със задължително участие на студентите, които ще бъдат пряко засегнати. Линк към петицията: https://www.peticiq.com/478037?utm_source=web_share	**Приема се по принцип**	Сключването на договори с работодател по реда на чл. 95а от ЗВО е правна възможност, която се дава – както на ВУ да получи държавно субсидиран прием, така и на студента да проведе практика и да се реализира в страната. Винаги остава отворена възможността студентите да се обучават и в платена форма на обучение.

2.	**Aziti, ПОК, 24 март 2025 г.**	В чл. 6 се създават алинея 10: Министърът на образованието и науката може да предлага за утвърждаване на нулев прием в специалност „Право“ Аргументация Имайки се предвид от една страна случващото се в държавата към момента, а от друга страна юридическото образованието на участниците в случващото се и техния дългодишния професионален опит по специалност, ВИ препоръчвам да обявите нулев прием за следващата учебна година във всички юридически факултети в страната. Целта на нулевия прием не е в рамките на една година да се отдадете на почивка и личностно развитие, а да съдействате активно за анализиране на обучението и практикуването на правото в страната и как и защо се е стигнало до царящите правни практики днес. Случващото се на трибуната на Народното събрание е пример за подражание или е демонстрация на царящите практики из страната по всички нива - от служителя на гише през публичната администрация до най-високо ниво?! За съдействие може да помолите учени и експерти, например по Трудова медицина, по Трудова и организационна психология, да направят основен анализ на развитието на правистите в страната, в това число на юристите в публичната администрация, които упражняват не обикновена юридическа консултантска дейност, а са на позиция да приемат например стратегически решения извън тяхната компетентост и образованост. Интересно би било да разгадаете и причините за възникването на българската поговорка "Работата краси човека, а мързелът го грози" и да си направите изводи за работата на правистите/юристите в различни професионални сфери. Специално внимание може да обърнете не само на външните черти, но и на красотата/грозотата на езика, начина на общуване, междучовешките взаимоотношения итн Хубаво би било да съдействате и на специалистите по обществено здраве и да намерите за една година отговор И на въпроса дали и как юристите допринасят активно и пасивно-агресивно за лудостта на един народ...	**Не се приема**	Предложението не е обект на предложения проект на акт.
3.	**Aziti, ПОК, 24 март 2025 г.**	1. Математика за икономисти и публични администратори "(7) За професионалните направления „Администрация и управление“ и „Икономика“ министърът на образованието и науката може да предлага за утвърждаване част от определения по реда на чл. 5 брой на приеманите за обучение студенти за прием по реда на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование с резултата от държавния зрелостен изпит по учебния предмет математика, който е с не по-малко от 60 на сто тежест при формирането на бала за приемане по съответната специалност."	**Приема се по принцип**	Конкретното формиране на бала за всяка специалност се определя от висшите училища в рамките на тяхната академична автономия.

		При формирането на бала за приемане по съответната специалност може да се изисква по учебния предмет математика Вариант 1 60 на сто тежест от зрелостен изпит по математика Вариант 2 20/30 на сто тежест от зрелостен изпит по чужд език (0 точки за неявилите се на матура по чужд език) И 40/30 на сто тежест от НВО изпит по математика в 10 клас Вариант 3 20/30 на сто тежест от зрелостен изпит по математика (0 точки за неявилите се на матура по математика) И 40/30 на сто тежест от НВО изпит по математика в 10 клас		
		2. Университите да предлагат онлайн курсове по математика за ... икономисти, медици, инженери, физици, педагози, ... и да подготвят кандидатите СИ с математически умения според изискванията СИ. След това да правят свои изпити по математика само на разделите по математика от учебния материал, които са необходими за дадената специалност и резултатите от тези изпити да се вземат в предвид. Специализираните курсове и изпити да са един вид подготовка и препоставка за успешно завършване на висше образование в дадено направление.	**Приема се по принцип**	Предложението е отправено към висшите училища, които са автономни.
4.	**Проф. д-р Румен Брусарски - Декан на Финансово-счетоводния факултет на УНСС /проф. РЙБ, ПОК, 27 март 2025 г.**	1. Приветствам идеята, залегнала проекта на Постановление на МС за изменение и допълнение на Постановление № 64/2016 г. на МС, кандидат-студентите по професионални направления "Икономика" и "Администрация и управление" във висшите училища да имат задълбочени аналитични умения, придобити чрез разширено изучаване на математика. Това обаче не може да стане от днес за утре! Предлаганите промени в условията за прием на студенти в професионални направления "Икономика" и "Администрация и управление" поставят "каруцата пред коня"!? Откъде ще дойдат 15% тази година и 50% догодина кандидат-студенти с положен държавен зрелостен изпит по математика като в нашите средни училища просто не се учи математика? Откъде? За постигане на набелязаните цели трябва да се започне с реформа в средното образование и чак след това (3 - 5 години) да се променят условията за прием по професионални направления "Икономика" и "Администрация и управление" във висшите училища!	**Приема се по принцип**	В рамките на предложения проект се предлага нормативна промяна, която да осигури тази правна възможност.
5.	**Aziti, ПОК, 01 април 2025 г.**	Добре сте го измислили! Вместо да го наричате нулев прием просто поставяте неизпълними условия, на които не може да се отговори... И едните доволни и другите доволни/спасени...	**Приема се по принцип**	Не се съдържат конкретни предложения.

6.	**ДОЦ. Д-Р ВАЛЕРИ АПОСТОЛОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВО КТ ПОДКРЕПА - Становище на Синдика "Висше образование" към КТ „ПОДКРЕПА”/ svo, ПОК, 01 април 2025 г.**	Във връзка с обявените намерения за промяна в начина за прием на студенти в направленията „Икономика” и „Администрация и управление” заявяваме следните позиции: 1.Изхождайки от факта, че МОН не налага държавен зрелостен изпит по математика, като задължителен такъв за текущата учебна година, и отчитайки, че през предходните години този изпит е бил незадължителен избираем, считаме, че би било удачно предложеният текст в Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучен студенти и докторанти в държавните висши училища, в частта си „резултата от държавния зрелостен изпит по учебния предмет „математика”, да бъде допълнено и да придобие следната формулировка: „резултата от Държавния зрелостен изпит по учебния предмет математика, средната оценка по математика от гимназиалния етап на обучение, оценката от НВО по математика в 10 клас, или от положен кандидат-студентски изпит по математика ” 2. С оглед повишаване на качеството на обучение в училищата, стимулиране стремежа за овладяване на учебния материал и стимулиране на комплексното развитие на учениците, предлагаме да бъде разгледан варианта, приема в университетите да бъде осъществяван по сходна методика на визираната в чл. 57 на Наредба 10 от 1 септември 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование. Визираната методика е доказала и ежегодно доказва своята ефективност и безпристрастност при приема и класирането на учениците след завършен VII клас. Възможността за включване в балообразуването на резултати от изпити от допълнителни учебни предмети, както и оценките от два учебни предмета изучавани в раздел А ще позволи всеки университет да формира такъв набор от балообразуващи предмети, който да отчита в максимална степен както неговата профилираност, така и овладяването на учебния материал от кандидат-студентите в рамките на гимназиалното им образование. 3. Необходимо е адаптиране на съществуващите учебни програми в университетите по дисциплините, изискващи математически умения, с оглед отразяване на планираните от Министерството промени в учебните програми в прогимназиален и гимназиален етап на образование. Основен акцент във визираните промени трябва да бъде практическото прилагане на математическите знания и умения в рамките на придобиваните компетентности от бъдещите висшисти. Вярваме, че подобен подход би осъвременил висшето образование, придавайки му практическа насоченост и умения на бъдещите студенти, вкл. и по дисциплини с доминантно теоретично звучене. Това би позволило бъдеща успешна реализация на пазара на труда.	**Приема се по принцип**	1. Предложеният конкретен текст не е в съответствие с чл. 68, ал. 4 от ЗВО. 2.Предложенията не се отнасят до предложения проект на акт. 3.Предложенията не се отнасят до предложения проект на акт.

		4. Въвеждане на специалността „Икономическа педагогика” в рамките на професионално направление „Икономика”, с оглед нарастващата нужда на обществото от базисна финансова грамотност, както и с цел засилване на интереса на учениците към предприемачеството и развитието на собствен бизнес. Считаме, че би могло, като част от планираните реформи в гимназиалното образование, придобиването на базисни икономически знания и умения би могло да се осъществи в самостоятелна дисциплина „Икономика и предприемачество”, което ще надгради съществуващата дисциплина „Технологии и предприемачество” 5. Във връзка с предложения текст в Постановление № 283 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Списък на професионални направления и защитени специалности по чл. 95, ал. 7, т. 8 от Закона за висшето образование, считаме, че е уместно § 5 на Постановление № 283 на Министерския съвет от 2021 г. да започне от 2026 с плавно 10% -но стъпаловидно увеличаване на дела на приема с математика, за да се достигнат визираните от Вас 50% в рамките на 5 години. Това би било, в унисон с предлаганите поетапни промени в гимназиалното училищно обучение, а също така изисква необходимо технологично време, за осъществяване на планираните промени за адаптиране на съществуващите учебни програми в университетите по дисциплините изискващи математически умения, за да се получи комплексно проявление на очаквания ефект. Синдикат „Висше образование” към КТ „Подкрепа” счита, че всяка промяна в образователната система независимо на кое ниво от нея се осъществява, трябва да бъде като част от общата стратегия за подобряване на качеството на обучение и трябва да бъде обект на консенсус и широко обществено обсъждане. Бъдещето на държавата ни зависи от изграждането на поколение на можещи, знаещи и мотивиран деца, които могат успешно да приложат своите комплексни знания в съвременната глобална и високо конкурентна икономика на Европейския съюз.		4.Предложенията не са предмет на предложения проект на акт.
7.	**Становище на БСК / BIA_bg, ПОК, 10 април 2025 г.**	Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес (БСК) подкрепя предложения за обществено обсъждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет в областта на висшето образование: Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности (обн., ДВ бр. 26 от 2016 г., изм. и доп. бр. 39 от 2024 г.); Постановление № 283 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Списък на професионални направления и защитени специалности по чл. 95, ал.	**Приема се по принцип**	Не са направени конкретни предложения по представения проект на акт.

		7, т. 8 от Закона за висшето образование (обн., ДВ, 70 от 2021 г. и изм., бр. 68 от 2022) Предложените изменения и допълнения имат за цел да направят образователния процес по-гъвкав и адаптивен ом нуждите на пазара на труда и образователната система. В резултат на въвеждането на тези промени ще се даде възможност на висшето образование да се адаптира по-бързо към промените в икономиката и технологиите. Създаването на допълнителни възможности за обучение в специалности с високо търсене на пазара ще насърчи гъвкавостта на системата и ще позволи на университетите да се конкурират по-добре в глобален контекст. По този начин ще се повиши атрактивността на българските висши училища за студенти, които искат да специализират в области с по-висок потенциал за развитие на кариера. Трябва да се обърне внимание и на данните от Националната карта на висшето образование в Република България за 2024 г. В 24 професионални направления има свръхзапълване на местата от над 90%, в областта на социалните, стопанските и правните науки, повечето от които не са нормативно определени като защитени или приоритетни за икономиката. дори 50% от студентите са съсредоточени само в 8 професионални направления. Географски също са констатирани деформации. В Югозападния район (вкл. София) са съсредоточени 27 от 51 висши училища, където учат 46% от всички студенти. В същото време в Северозападния район има само 2 висши училища и 4 филиала с ограничен капацитет на висши училища от други райони. Редица професионални направления не се предлагат изобщо за изучаване и дипломиране в Северозападния район. Така бизнесът там няма добър достъп до кадри, а за студентите е финансово утежняващо да учат масово в други райони на България. Следва да се обмислят възможностите за постигане на по-балансирано развитие на мрежата от висши училища според потребностите на регионите и според реалните възможности, както и за допълнително развиване на системата за контролиран от държавата субсидиран прием в държавните висши училища, в съответствие с националните и регионални потребности и с прогнозите за бъдещо развитие на пазара на труда. В заключение, подкрепяме предложения за обществено обсъждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет в областта на висшето образование. Съдържащите се в него предложения са полезни, но считаме, че трябва да се предвидят още по-ефективни мерки, които да пренасочат интереса към приоритетните за икономиката професионални направления и защитени специалности.		

8.	**Позиция на НПСС по предложените промени / npss.bg, ПОК, 10 април 2025 г.**	Като законови представители на българските студенти категорично несъгласие с предложените промени в Закона за висшето образование, които въвеждат задължителни договори за младите лекари. Тези промени ограничават правото на свободен избор при започване на професионалната кариера на студентите по медицина и са предложени без предварително обсъждане с нас, без участие на нашето представителство и без допитване до нашите представители в медицинските университети и факултети в страната. Предложените промени бяха обсъдени на Общото събрание на Националното представителство на студентските съвети и колегите изразиха негативно становище относно тези промени. Според нас въвеждането на задължителни договори противоречи на основополагащите принципи на свободния трудов пазар и на правото на избор, които са в основата на демократичното общество и европейските ценности. Младите лекари трябва да имат възможност сами да решават къде и как да практикуват професията си, без да бъдат поставяни пред административни или законови ограничения. Също така настояваме за по-голяма прозрачност и обективност в процеса на зачисляване за специализация. Необходимо е да се гарантира справедлив и прозрачен механизъм, който да не позволява субективни интерпретации, а да се основава на общоприет изпитен формат за всяка специалност, който да осигурява равни възможности на всички кандидати. Подобряването на условията за работа и респективно специализация за младите лекари, трябва да бъде основен приоритет за държавата, като се работи върху адекватно заплащане, подобряване на работната среда и възможности за професионално развитие. Това са реалните мерки, които могат да мотивират младите лекари да останат и да работят в България. Смятаме, че държавата трябва да обърне повече внимание към подобряването на средата, в която младите специалисти работят, защото в много от болниците оборудването е морално остаряло и не отговаря на съвременните стандарти за лечение. Също така е важно да се отбележи, че заплащането на младите ни колеги е много ниско и не кореспондира на пазарните условия в другите държави от Европейския съюз. Призоваваме държавата да положи усилия за подобряване на споменатите от нас проблеми, а не да търси възможност за ограничаване развитието на младите лекари, допускайки форми на дискриминация и демотивирайки младите специалисти още в началото на тяхната кариера. По отношение на специалността „Медицинска сестра“, ние изразяваме пълната си подкрепа за предложението тя да бъде включена като защитена специалност и да бъде освободена от такси за обучение. Това е важна и необходима стъпка за преодоляване на недостига на медицински сестри и за осигуряване на по-	**Приема се по принцип**	В предложения проект на акт не се въвеждат задължителни договори с работодател по чл. 95а от ЗВО. Дава се правна възможност лица, които не са успели да се класират за обучение в държавна поръчка да сключат такива догори, като държавата ще субсидира обучението им. Винаги остава възможността и за платено обучение.

		добри условия за професионална реализация на студентите в тази сфера. Подкрепата на държавата за тази специалност би допринесла за укрепване на здравната система в България и за по-добри здравни грижи в страната. Бихме искали да предложим и друга специалност, свързана със здравните грижи, а именно специалността „Акушерка“, защото тя също е дефицитна, а от тези специалисти по здравни грижи зависи не само грижата за живота в най-чистата му форма, а и за всички аспекти на женското здраве от раждането, през пубертета и след периода на менопауза. НПСС приветства предложението за въвеждане на държавния зрелостен изпит (ДЗИ) по математика като компонент при формирането на бала за прием в определени специалности във висшите училища. Считаме, че използването на резултатите от ДЗИ по математика е важна стъпка към повишаване на качеството на приема и осигуряване на по-добра подготовка на студентите в ключови области като икономика, администрация и управление. Въпреки това, НПСС изразява резерви относно предложената тежест от 60% на ДЗИ по математика. Считаме, че тази тежест е прекалено висока и може да доведе до нежелани последици, като изкривяване на приема и ограничаване на възможностите за кандидатстване на студенти, които притежават други важни умения и знания, но не са толкова силни в математиката. Професионалните направления “Икономика” и “Администрация и управление” са приоритети, което е видно от поставените цели в Националната програма за развитие България 2030, насочена към осигуряване на устойчиво развитие на страната. Запазването на най-ниския коефициент при определяне на размера на държавното финансиране за издръжката на един студент по същество препятстват възможността за достъп за зрелостниците до качествено висше икономическо образование, което само дестабилизира пазара на труда. Смятаме, че условията на публичност и прозрачност, коефициентът за определяне на диференцирания норматив за издръжка на обучението на професионални направление “Администрация и управление” и “Икономика” трябва да бъде значително по-висок, и със сигурност, не най-ниският. НПСС е на мнение, че е необходимо време за адаптиране на системите на средното и висшето образование, за да се гарантира, че учениците получават адекватна подготовка по математика, която да им позволи да се справят успешно с изискванията на висшето образование. В тази връзка, предлагаме Министерският съвет да вземе предвид нашето предложение тежестта на ДЗИ по математика да бъде ограничена до 50% в следващите 3-4 години. Този период ще даде възможност на средните училища да подобрят качеството на обучението по математика, а на висшите училища да адаптират учебните си програми към новите изисквания.		

		Освен това, НПСС подчертава, че математиката е важна, но не е единственият фактор, който определя успеха на студентите в области като икономика и управление. Важни са също така аналитичното мислене, комуникативните умения, икономическата грамотност и други качества, които не се оценяват пряко от ДЗИ по математика. Затова е важно да се намери баланс между математическите знания и другите умения и знания, които са необходими за успешното обучение и бъдещо професионално развитие. • НПСС изразява пълна подкрепа за увеличаването на броя на студентите в защитените специалности „Педагогика на обучението по математика“, „Педагогика на обучението по информатика“, „Педагогика на обучението по физика“, „Педагогика на обучението по химия“ и „Педагогика на обучението по природни науки“. Предлагаме също към вече включените да бъде добавена и „Педагогика на обучението по биология“. Тези специалности са изключително важни за подготовката на квалифицирани преподаватели, които ще обучават следващото поколение учени и инженери в ключови научни области. НПСС счита, че увеличеното внимание към тези специалности ще допринесе за подобряване на образователната система и за укрепване на основата за иновации и технологични постижения в България. Като представители на студентската общност не може да не коментираме и коефициентите за издръжка на обучението в различните сфери на висшето образование. Подкрепяме инициативата на държавата по отношение на вдигането на стойностите им, но смятаме, че предложението за издръжка на студентите в направление „Икономика“ и „Администрация и управление“ остава твърде ниско на фона на останалите и с оглед на необходимостта от модернизиране на образователната среда и качественото обучение. Предлагаме в проекта за Постановлението на Министерски съвет за изменение и допълнение на нормативните актове на Министерски съвет, публикуван за обществени консултации в &1, т.1, буква ”а” числото 3.00 да се замени с числото 5.00. • Считаме, че тази промяна е необходима за осигуряване на качествено образование и адекватно финансиране на направлението. Професионално направление "Икономика" и „Администрация и управление“ е ключово за развитието на българската икономика и е необходимо да се осигури адекватно финансиране за качествено обучение. Подкрепяме усилията на Министерството на образованието и науката (МОН) за повишаване ефективността на публичните разходи в системата на висшето образование. Считаме, че увеличението на коефициента за издръжка е оправдано, предвид нарастващите разходи за обучение, включително за поддържане на съвременна учебна база, осигуряване на квалифициран преподавателски състав и провеждане на научни изследвания.		

		Увеличението на финансирането ще позволи на висшите училища да подобрят качеството на обучение, да предлагат по-актуални учебни програми и да подготвят по-добре квалифицирани специалисти, които да отговорят на нуждите на пазара на труда. Приветстваме факта, че увеличението на нормативите е свързано с осигуряване на средства за изпълнение на чл. 92 от Закона за висшето образование за увеличение на възнагражденията на академичния състав. Считаме, че това е важна стъпка за привличане и задържане на висококвалифицирани преподаватели в системата на висшето образование. Въпреки подкрепата ни за увеличението на коефициента, считаме, че е необходимо да се извърши по-задълбочен анализ на структурата на разходите във висшите училища, за да се гарантира, че средствата се използват ефективно и прозрачно.		
9.	**илиян.С, ПОК, 10 април 2025 г.**	В този „Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет. Липсва постановление, което да задължи Висшите училища и заведения да актуализират образователните си програми съгласно последните достижения на Науката в съответната Област ! Поради което Ниското равнище на Знанията придобивани от учащите в последните ! Не могат да осигурят регламентираното от закона ! Поради което те реално не трябва да изпълняват специализацията по която са Дипломирани ! Като некомпетентни в съответната област лица ! Примера който ще дам ! Е от областта на Очните Болести в Сферата на Здравеопазването. До този час ! Нито един Професор , Академик, преподавател или практикуващ лекар не е наясно какво представлява човешкия зрителен орган и как, и с какви средства се изследват аномалиите в един такъв орган, за да му се постави адекватна Диагноза! Назначи лечение или подпомагане съобразно отклоненията в него ! За да получи един пациент регламентираната от чл.81, ал. 2, т. 1 и т. 4 от Закона за Здравето: Чл. 81. (1) Всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на този закон и на Закона за здравното осигуряване. 2) Правото на достъпна медицинска помощ се осъществява при прилагане на следните принципи: 1. своевременност, достатъчност и качество на медицинската помощ; …. 4. зачитане правата на пациента.“ Т.е. Нарушени са двете най основни точки от регламента!	**Приема се по принцип**	Предложенията не са обект на предложения проект на акт.

		1. Правото да се получи своевременна, достатъчна и качествена медицинска помощ ! 2. При условието на неговото право да получи такава. За сега ! Тези кадри ! Разполагат само и Единствено със знанията за обслужването на един Здрав -Нормален зрителен орган! В Който хипотетично се приема , че се намира в относително нормален статус! – Че вижда едно единствено изображение, без съществени дефекти. Което може да се коригира с прости оптични средства – Очила. Или контактни лещи. Базирано на техните познания, за техните представи, като какво представлява Анатомията на този зрителен орган и средствата с които се изследва тя ! И нищо Друго ! Поради който факт ! Те не са запознати с редица отклонения и като диагностика и като методика за установяване и изследване на Оптическата система на зрителния орган. Нито са чули, като какво представлява тя. И какви са основните причини за проявата на различните аномалии там! – Вътре в този зрителен орган. Поради което Те не са в Състояние да окажат Никаква медицинска помощ за този тип ексцесивни състояния. Които могат да бъдат! Както придобити ! Така и Вродени ! Поради което контингента е Относително голям. Мога да изложа и други примери в сферата на медицината ! Но смятам! Че този е Достатъчно Драстичен! И Изисква специално Постановление на Министерския съвет по тези въпроси ! Особено ! След като Министъра на Здравеопазването ! Не Желае да вземе отношение по тези въпроси ! Нито пък Академиците и професорите в тази Сфера. Включително и „Експертния съвет“ по медицинска Специалност Очни Болести към Министъра на Министерство на Здравеопазването. - Така наречените Водещи специалисти в тази Област. Очаквам Вашите Действия в Това Отношение.		
10.	**Проф. Галин Иванов – ректор на Университета по хранителни технологии – Пловдив (УХТ), подкрепено с писма от Българската асоциация на млекопреработвателите, Сдружението на**	предлага в Списъка на защитените специалности да бъдат включени следните специалности в ОКС „бакалавър“: - Технология и качество на храни, със специализации: o Технология на месото и рибата, o Технология на млякото и млечните продукти, o Технология на продуктите от плодове и зеленчуци; - Технология и качество на парфюмерията, козметиката, растителните масла, шоколадовите и тютюневите изделия; - Технология на зърнените, хлебните и сладкарските продукти; - Технология, контрол и качество на напитките.	**Приема се**	Предложените специалности отговарят на изискванията на § 4д, т. 10 от Закона за висшето образование - „защитени специалности“ са тези специалности на висшето образование, за обучението в които липсва заявен интерес

	български традиционни млечни продукти, Националната лозаро-винарска камара и Асоциацията на месопреработвателите в България, Съюза на енолозите в България, Сдружението на производителите на растителни масла и преработватели на маслодайни култури в България и Асоциацията на производителите на рибни продукти – БГ ФИШ, деловодна система Евентис,	Аргументите в подкрепа на предложението са свързани с осигуряването на високо квалифицирани инженер-технолози в хранително-вкусовата промишленост и засиленото търсене на нови специалисти през последните години на фона на намаляващ интерес за обучение във визираните специалности. Към писмото е приложено препис-извлечение от заседанието на Академичния съвет на висшето училище от 05.12.2024 година. Предложението на УХТ е подкрепено от Българската стопанска камара – съюз на българския бизнес (БСК) с писмо № 18-120/27.03.2025 г. от Добри Митрев – председател на УС на БСК, в което се казва, че браншовите организации от хранителната индустрия – членове на БСК ежегодно идентифицират недостиг на високо квалифицирани специалисти в сектора, особено в регионите извън столицата. Сред многото и комплексни причини за това се изтъква застаряването на работната сила и липсата на млади специалисти, което от своя страна възпрепятства развитието и международната конкурентоспособност на българските предприятия в този сектор. Това се установява на фона на традициите и конкурентните предимства на страната (в производството на месни, млечни, рибни продукти, хлебни изделия, растителни масла, зърнени култури, плодове и зеленчуци), изискващи високо квалифицирани инженер-технолози. Обратното поставя под въпрос нормалното функциониране на производствата, съществуването на отделни бизнеси и респективно – националната продоволствена сигурност. Според БСК включването на посочените специалности в списъка на защитените такива би насърчило още избора на младите хора в полза на кариера в производства с ключова роля за икономическото развитие. Хранително-вкусовата промишленост е сред водещите сектори от гледна точка оборот, добавена стойност и заетост, играещ специфична и съществена роля по отношение формирането на брутния вътрешен продукт и осигуряване на продоволствената сигурност на страната. Хранително-вкусовата промишленост е ключов отрасъл, който формира около 14% от промишленото производство в България. Заетите в сектора са около от заетите в промишлеността, което го прави един от най-големите работодатели в страната. Предвид това потребността от висококвалифицирани специалисти в областта на производството на хранителни продукти от растителен и животински произход и контрола на тяхното качество и безопасност е много висока. Това обаче поставя и определени изисквания както към академичната общност, така и към институциите на национално ниво. Факт е, че страната изпитва отчетлив недостиг на кадри с инженерно-технологичен профил и умения за управление на производствените процеси, като търсенето на		или заявеният интерес е нисък, но към определен етап от икономическото и обществено развитие на Република България съществува необходимост от подготовка на висококвалифицирани специалисти в тези области. Пониженият интерес от страна на кандидат-студентите обикновено е свързан и с липса на адекватни възможности за професионална реализация, което води до съществени проблеми за поддържане на съответната специалност. В такъв случай се активира принципът за допълнително финансиране, което предпазва специалностите от закриване и гарантира възможност да се поддържа необходимият академичен състав, както и специфични нужди на държавата да се изпълняват поетите ангажименти по международните спогодби и програми. Актът е актуализиран и са добавени

		специалисти и разкриването на работни места от индустрията далеч надхвърля предлагането. Тази негативна тенденция се наблюдава и по отношение на заявения интерес от студентите и реализирания прием в първи курс по посочените специалности с инженерно-технологичен профил в Университета по хранителни технологии – Пловдив. Този ефект ще се отрази в следващите три-четири години и в броя на обучаваните и дипломирани студенти – данните показват, че броят на приетите студенти (редовно обучение) през последните две учебни години спрямо този от преди пет години е намалял съответно със 65% и 74% за специалност „Технология на виното и пивото", с 37% и 25,5% за специалности „Технология на парфюмерията, козметиката и ароматно-вкусовите продукти" и „Технология на зърнените, фуражните, хлебните и сладкарските продукти" и с 36% и 9% за специалност „Технология и качество на храни". Намалява и делът на приетите студенти по тези специалности спрямо утвърдения прием за субсидирано от държавата обучение в професионално направление 5.12. Хранителни технологии. Очакването е очертаните тенденции на спад да се задълбочат през следващите години, предвид отчитаните демографски процеси в страната. Тези тенденции са в противоречие със заявените потребности на работодателите в сектора на хранителната, етерично-маслената и други индустрии. Включването в Списъка на защитените специалности ще може да се запази обучението и да се засили мотивацията и интереса на кандидат-студентите към специалностите „Технология и качество на храни" (със специализации: Технология на месото и рибата; Технология на млякото и млечните продукти; Технология на продуктите от плодове и зеленчуци)", „Технология на зърнените, хлебните и сладкарските продукти", „Технология и качество на парфюмерията, козметиката, растителните масла, шоколадовите и тютюневи изделия" и „Технология, контрол и качество на напитките" (на ОКС бакалавър), по които към момента се отчита нисък интерес. В по-дългосрочен план, това би могло да доведе до освобождаване на обучаваните студенти от такси, което ще допринесе за обезпечаване на пазара на труда с необходимия брой квалифицирани специалисти в съответните сектори на хранително-вкусовата промишленост, както и в други сфери на обществения живот, по които дипломираните по тези специалности могат да се реализират. Също така предложената мярка ще гарантира наличието на необходимия академичен състав за провеждане на образователна и научно-изследователска дейност.		предложените специалности.
11.	**Академичен състав на катедра „Икономика на транспорта и енергетиката"**	Предложените проекти за изменения в ПМС № 64/2016 г. и № 283/2021 г., които предвиждат Министъра на образованието да предлага за утвърждаване част от определения по реда на чл. 5 брой на приеманите за обучение студенти за прием по реда на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование с резултата	**Не се приема**	Предложенията за изменения на ПМС №64/2016 г. и №162/2001 г. са в

	Проф. д-р Христина Николова - ръководител на катедрата **Проф. д-р Виолета Людмилова Мутафчиева** **Доц. д-р Борислав Стефанов Арнаудов** **Доц. д-р Ташко Йорданов Минков** **Доц. д-р Даниел Стоянов Йорданов** **Доц. д-р Владимир Йорданов Зиновиев** **Доц. д-р Илия Добромиров Гътовски** **Гл. ас. д-р Георги Георгиев Димитров – научен секретар на катедрата,** **Електронна поща,** **1.04.2025 г.**	от държавния зрелостен изпит по учебния предмет математика, който е с не по-малко от 60 на сто тежест при формирането на бала за приемане по съответната специалност, както и предлаганите промени на коефициентите по професионални направления, по които се умножава базовият норматив за издръжка на обучението в ПМС №162/2001 г. и ПМС №328/2015 г., поставят икономическите специалности и университети като УНСС в изключително неблагоприятна позиция. Тези промени ще доведат до сериозни негативни последици за развитието на икономическото образование и наука в България, както и за цялостната конкурентоспособност на висшето образование страната. **ОСНОВНИ АРГУМЕНТИ СРЕЩУ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРОМЕНИ:** **1. Нереалистично предложение за прием с матура по математика** Предложението 50% от приема в икономическите специалности да бъде с матура по математика от учебната 2026/2027 г. е практически неизпълнимо дори само за прием в УНСС. При прилагане на текущите правила, определени в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) данните показват, че през 2024 г. едва 1383 ученици от общо 46 000 зрелостници са положили матура по математика – това е едва 3% от всички завършващи. При среден планов държавен прием в УНСС, базиран на данните от 2024 г. в ПН „Икономика“ от 1593 студенти и в ПН „Администрация и управление“ от 283 студенти, това означава, че практически хипотетично, за да се изпълни това изискване почти всички зрелостници, които са положили ДЗИ по математика трябва да кандидатстват за специалности в ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“ в УНСС, което по обективни причини (желание за кандидатстване в университети в чужбина или в специалности от други професионални направления) и наличната тенденция за нисък брой на учениците, избиращи да се явят на такава матура е неизпълнимо. Освен това, при заявката на МОН за намеренията за ново съкращаване на приема в тези професионални направления през следващите учебни години, става очевидно, че това предложение ще доведе до намалени възможности за кандидатстване в специалности от тези направления и до абсолютен срив на приема на студенти в УНСС. Нещо повече, в ЗПУО и в Наредба №11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците все още не са приети изменения, които касаят полагането на задължителни държавни зрелостни изпити по математика и към настоящия момент хорариума на дисциплината математика в рамковите учебни планове за профилирано и професионално образование във втори гимназиален етап (11 и 12 клас) е общо по 134 часа за профилираните и 130 часа за професионалните паралелки, съответно 72 часа в 11 клас и 62 (или 58) часа в 12 клас, което е с 67 (65) часа по-малко от хорариума по български език, за който е въведена задължителна матура. Очевидно е, че подобна мярка,		съответствие с националната стратегия за повишаване на качеството на висшето образование, за обвързване на приема със стратегическите нужди на пазара на труда и за по-ефективно използване на публичните средства**.** 1. Основният замисъл на предложената промяна е повишаване на входящото ниво на кандидатите за икономически и управленски специалности чрез въвеждане на критерий за аналитични умения, каквито именно проверява държавният зрелостен изпит по математика. Данните за ниския брой зрелостници, избиращи този изпит, не представляват основание за отстъпление от целта за по-високо качество на входящите студенти – напротив, показват необходимост от подобрение на средното образование в тази посока.

		насочена към изискване за прием с матура по математика на поне 50% от приетите студенти в професионални направления “Икономика” и “Администрация и управление”, неминуемо ще доведе както до срив в приема в специалностите от тези направления, така и в значителен спад в качеството на обучение, заради ниската степен на подготвеност за кандидатстване с математика. Следователно, направеното предложение в този вариант по никакъв начин не може да осигури постигането на заявените цели, а именно: „*За специалностите от посочените професионални направления (б.а. – „Икономика“ и “Администрация и управление“) се предлага използване на резултати от държавния зрелостен изпит по математика, което ще гарантира, че кандидатите имат задълбочени аналитични умения. Това е важен фактор за успешното им преминаване през обучението и успешното им интегриране в съответните икономически и управленски сфери. Използването на този критерий за прием ще доведе до подбиране на студенти, които имат не само теоретични, но и практическо-аналитични умения, които са нужни в съвременната икономика*.“ Въвеждането на задължителен ДЗИ по математика като условие за прием в висшите училища не може да стане без предварителна подготовка на системата на училищното образование и промяна в учебните планове и хорариума на дисциплината математика в гимназиален етап, която да обезпечи наистина желаните аналитични умения. Необходимо е тази промяна да бъде добре обмислена и въведена чрез необходими промени в рамковите учебни планове и програми в средното образование поне във втори гимназиален етап и да бъде апробирана в рамките на период от минимум 3 години от въвеждане на промените. Едва тогава, на базата на анализ на постигнатите резултати, би могло да се мисли за насочване на вниманието към промени в начина на прием на студенти в различни професионални направления с резултатите от задължителна матура по математика. Всички посочени аргументи показват еднозначно, че предложената от МОН промяна в условията за прием в ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“ не е солидно аргументирана и ще доведе до сериозни проблеми, свързани с недостиг на кандидати за съответните специалности. Това ще засегне силно университети като УНСС, в които към момента действат достатъчно адекватни алтернативни критерии за прием, отразяващи реалните умения и знания на кандидатите. Очевидно е също така, че очакваните ефекти от предлаганите изменения, касаещи ПН „Икономика“ и “Администрация и управление“ са несъвместими със заявената цел за „*Повишаване качеството на висшето образование и съответствието му с потребностите на пазара на труда*“, тъй като няма да		2. Предложените промени не премахват автономията на висшите училища да определят критерии за прием – те изискват част от приема да включва задължителен компонент (резултат от матура по математика), но не отменят възможността университетите да въвеждат допълнителни или алтернативни елементи при формиране на бал. Това е съпоставимо с други сектори – например, медицинските специалности имат задължителен прием с биология и/или химия, без това да се счита за нарушаване на автономия. 3.Аргументите, че няма да има достатъчно кандидати за прием в ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“ не отразяват същността на проблема – целта не е да се запази високо ниво на записани студенти на всяка цена, а да се осигури качествен прием и обучение с добавена

		обезпечи повишаване на аналитичните и математическите умения на кандидат-студентите, а ще прехвърли тази отговорност на университетите. **2. Дискриминация спрямо икономическите специалности** В предложените за обсъждане проекти за изменения на посочените постановления се акцентира върху насърчаването на специалности с висок недостиг на пазара на труда, като инженерни и медицински специалности, което очаквано ще доведе до намаляване на финансирането и подкрепата за професионални направления като „Икономика“ и „Администрация и управление“, които са не само с най-нисък коефициент при определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления, но и не са включени в списъците на приоритетните или защитените специалности. Това ги поставя в по-неблагоприятна позиция спрямо други професионални направления (ПН). Буди недоумение фактът, че предложение за задължителен прием с матура по математика не се прави например за професионално направление „Технически науки“ или „Архитектура, строителство и геодезия“, за обучението в които задълбочените математически и аналитични умения са експлицитна необходимост и без тях бъдещите инженери и архитекти не биха могли изобщо да изпълняват своите служебни задължения. Традиционно състезателният бал на кандидат-студентите в тези направления се формира от оценката от дипломата за средно образование по математика и най-високата от оценките по физика, информатика или информационни технологии, към които се добавя и най-високата от успешно издържан зрелостен изпит (по БЕЛ или профилираща матура). От това става ясно, че приемането на предложените изменения в горепосочените ПМС може да се превърнат в инструмент за целенасочена дискриминация и опит за ново системно и драстично ограничаване на приема в ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“. Предложените проекти за изменения са насочени също така и към държавна подкрепа на специалности с очакван недостиг на кадри (например инженерство, медицина), докато направления като „Икономика“ и „Администрация и управление“ не се считат за критични за пазара на труда. Освен това, докато проектът подчертава значението на практическата подготовка за студенти в специалности от други ПН (например медицина), липсва конкретен акцент върху интегрирането на практически умения и стажове за студентите от „Икономика“ и „Администрация и управление“. Това може да затрудни тяхната реализация на пазара на труда. Нещо повече, **в мотивите за направеното предложение, както и в предложената частична предварителна оценка на въздействието, напълно липсва анализ на въздействието на тези предложения и мерки върху пазара на труда**.		стойност. Настоящата ситуация, в която тези направления поемат прекомерен брой студенти с ниска мотивация и неподходящ профил, допринася за инфлация на дипломи и ниска конкурентоспособност на завършилите. 4.Държавната политика е насочена към балансиране на приема според нуждите на икономиката.Фокусът върху инженерни, ИТ, педагогически и медицински направления не е дискриминация, а отговор на дългосрочен недостиг на специалисти в тези области, базиран на данни и прогнози от пазара на труда. За разлика от тях, икономическите специалности са пренаселени – както сочат анализи на НСИ и МОН. Включването им в приоритетния прием би задълбочило дисбалансите. Не е основателно сравнението със специалности като „Архитектура“ или „Технически науки“.

		От друга страна, предложеното изменение в Постановление № 162/2001 г. на МС, свързано с промяна на коефициентите, по които се умножава базовия норматив за издръжка на обучението в различни професионални направления, приоритизира специалности като инженерство, медицина и педагогика, докато икономическите и управленските специалности остават с най-нисък коефициент при определяне на диференцираните нормативи за издръжка на обучението за един студент, което свидетелства за изключително ниска държавна подкрепа за обучението в тези професионални направления. Това създава неравнопоставеност между университетите и подценява значението на икономиката за развитието на обществото. Икономическите специалности са ключови за подготовката на кадри в области като финанси, счетоводство, управление, предприемачество и публична администрация – сфери, които са критични за устойчивото развитие на България. Следователно, финансирането на професионалните направления трябва да бъде балансирано, така че да отразява реалните нужди на пазара на труда, а не само моментните дефицити в определени сектори. **3. Заплаха за конкурентоспособността на българските университети и качеството на икономическото образование** Подготвените предложения за промени, заедно с очакваното намаляване на приема и ограничаване на финансирането за обучение на студенти в ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“, ще доведе до спад в качеството на обучението и на научните изследвания и до загуба на международни позиции за университетите, обучаващи студенти в тези направления. Подобни промени биха демотивирали утвърдените преподаватели и учени и ще ограничат възможностите за възпроизводство чрез спад в интереса за развитие в научната сфера сред докторантите и младите учени. Тези проблеми подчертават необходимостта от балансиран подход при определянето на приоритетни направления, така че да се избегне **маргинализиране** на важни области като икономиката и управлението. В условията на глобална конкуренция е необходимо да се подкрепят всички професионални направления, които имат потенциал да привличат студенти и да развиват иновации. **4. Негативно въздействие върху пазара на труда** Специалностите от ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“ подготвят кадри, които са изключително важни за всяка модерна икономика – финансисти, мениджъри, маркетолози, анализатори, икономисти. Очакваното ограничаване на приема, чрез предложените промени в тези направления, ще доведе до недостиг на квалифицирани специалисти в ключови сектори. Освен това, липсата на адекватно финансиране ще затрудни интеграцията между		Тези направления вече имат обективни и високи входни изисквания, включително кандидатстудентски изпити и тежки конкурси. Въвеждането на зрелостен изпит по математика като част от приема в икономическите специалности цели изравняване на критериите и подчертаване на нуждата от аналитична подготовка и там – именно поради дефицит на такива умения при студентите в тези програми. 5.Коефициентите за издръжка не са оценка на „значимостта“ на дадено направление, а инструмент за насърчаване на обучението в направления с високи разходи и/или стратегически недостиг на кадри. Икономическите специалности традиционно се финансират с по-нисък коефициент поради значително по-ниските разходи за обучение. Това не е

		образованието и бизнеса, което е основен приоритет според самия проект. Както вече беше подчертано, тези аспекти на въздействие не са отчетени по никакъв начин в предложените проекти за изменения. В обобщение на изложените аргументи срещу предлаганите изменения в цитираните по-горе ПМС, могат да бъдат направени следните **предложения:** 1. **Гарантиране на справедливост и равнопоставеност на финансирането,** свързано с определяне на коефициентите по професионални направления, по които се умножава базовият норматив за издръжка на обучението на един студент: Предложените изменения следва да се коригират, за да се осигури по-добре балансирано разпределение на държавното финансиране между различните професионални направления, включително „Икономика“ и „Администрация и управление“. 2. **Гъвкави критерии за прием**: Вместо предложението за въвеждане на задължителна матура по математика за поне 50 % от приема в специалности от ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“, да се разработят правила за прием, които са съобразени с правилата и изискванията за **завършване на клас, етап и степен на образование**, заложени в ЗПУО и при спазване на принципа на академичната автономия за определяне на правилата и критериите за прием от самите университети. 3. **Подкрепа за практическо обучение**: Предложението за изменения в ПМС №64, касаещо ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“, следва да се фокусира върху насърчаването от страна на държавата на интеграцията между университетите и бизнеса чрез стажове, практики и съвместни проекти с работодатели, както това е предвидено в други професионални направления, а в УНСС се осъществява на добра воля и по собствени инициативи. 4. **Дългосрочна стратегия**: Да се разработи национална стратегия за развитие на висшето образование, която да отчита както моментните нужди на пазара на труда, така и стратегическите приоритети за развитие на средното и висшето образование, които към момента остават неясни. **В ЗАКЛЮЧЕНИЕ** Предложените проекти за изменения на ПМС №64/2016 г. и №162/2001 г. са несправедливи спрямо обучението в специалностите от ПН „Икономика“ и „Администрация и управление“. Те игнорират значението на обучението на студенти в тези професионални направления за развитието на обществото и на пазара на труда. Настояваме Министерство на образованието и науката да преразгледа тези предложения и да подготви нови, които осигуряват равнопоставеност между всички професионални направления. България не може да си позволи да пренебрегва образованието в направления като		дискриминация, а икономически оправдано разпределение на публичен ресурс. 6. Няма заплаха за качеството на обучение, а за неговото повишаване. Противно на твърденията, че промените ще доведат до спад в качеството на обучението, те имат за цел точно обратното – въвеждане на по-висок стандарт за вход, което е практика в множество водещи образователни системи. Университетите следва да адаптират програмите и методите си, а не да разчитат на масовост и нисък входен праг.

		„Икономика“ и „Администрация и управление“, които създават образователната основа за устойчив растеж и просперитет.		
12.	**Zori Georgieva zgeorgieva.migmarket@gmail.com, електронна поща,**	Задължителните предварителни договори за студентите по медицина, които учат на държавна издръжка, са поредният опит за административна принуда, който няма да реши нито проблема с недостига на лекари, нито с масовата им емиграция. На първо място, този подход напомня за методите от миналото, когато държавата разпределяше медицинските кадри без оглед на личните им желания и стремежи. Историята ни показва, че насилственото обвързване на специалисти с определени работни места не води до дългосрочна лоялност или удовлетворение, а по-скоро до бягство при първа възможност. Моделът създава възможности за корупционни практики, като например да бъдат предварително уредени определени студенти в по хубавите болнични заведения, а за останалите да останат места в такива с лоша база и ниски заплати. Идеята е несправедлива и спрямо младите лекари. Ако държавата реши, че медицинските кадри трябва да „връщат“ инвестицията в тях, тогава защо това правило не важи за всички останали професии? Хиляди студенти учат по държавна поръчка, но само медиците ще бъдат задължени да работят в страната? Това е дискриминация спрямо един конкретен сектор. Наскоро се чуха и идеи да се заплаща от държавата и второ висше образование на студент, от което възниква още по-голямо противоречие, с настоящото предложение. Другият голям проблем е, че тези договори няма да задържат лекарите в България. Истинската причина за емиграцията не е липсата на задължителни споразумения, а ниското заплащане, тежките условия на труд и липсата на перспективи за развитие. Вместо да въвежда административни ограничения, държавата трябва да инвестира в достойни заплати, модерни болници и повече възможности за специализация. Само така младите лекари ще искат да останат, а не да бъдат принудени. В заключение, задължителните договори са изкуствено и неефективно решение, което няма да спре отлива на медицински кадри. Вместо рестрикции, трябва да се предложат стимули – само тогава лекарите ще виждат бъдещето си в България, а не в чужбина.	**Не се приема**	В предложения проект на акт не се въвеждат задължителни договори с работодател по чл. 95а от ЗВО. Дава се правна възможност лица, които не са успели да се класират за обучение в държавна поръчка да сключат такива догори, като държавата ще субсидира обучението им. Винаги остава възможността и за платено обучение.
13.	**Magdalena Marinova Legkostup m.legkostup@ts.uni-vt.bg, проф. д-р Магдалена Легкоступ,**	По отношение на новите специалности **Педагогика на обучението по религия и история** и **Педагогика на обучението по религия и философия** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., по които в Православния богословски факултет на Великотърновския университет ще се осъществи прием за учебна 2025–2026 година, предлагаме следното:	**Приема се**	Отразено в проекта на акт.

	Декан на Православния богословски факултет, ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“, електронна поща, 20.03.2025 г.	1. При промените и допълненията на **Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности** в § 1., т. 3 в Приложение № 3 към чл. 8 да се създаде нов ред 7, като номерираното нататък се коригира: **7** | Педагогика на обучението по религия и комбинацията ѝ с други специалности | 1.3. Педагогика на обучението по … **8** | Комбинация от специалностите по редове 1–7 | 1.3. Педагогика на обучението по … 2. При изменение и допълнение на **Постановление № 283 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Списък на професионални направления и защитени специалности по чл. 95, ал. 7, т. 8 от Закона за висшето образование** в §2., т. 2 в т. II „Защитени специалности“ да се създаде нов ред 7, като номерираното нататък се коригира: **7** | Педагогика на обучението по религия и комбинацията ѝ с други специалности | 1.3. Педагогика на обучението по … **8** | Комбинация от специалностите по редове 1–7 | 1.3. Педагогика на обучението по … **Мотиви:** Необходимостта от включване на **Педагогика на обучението по религия** в ***Списъка на защитените специалности***, както и в актуализиран ***Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда***, се обуславя от следните причини: 1. В образователната система ще се изправим пред дефицит на учители по религия. Необходимо е да се отговори на нарастващото търсене на специалисти в тази професия във връзка с предстоящото въвеждане на предмета като задължителен. С оглед на необходимостта от осигуряване на обучението по религия Великотърновският университет заяви своята готовност да отговори на това предизвикателство, като разкри в Православния богословски факултет ***нови специалности*** **Педагогика на обучението по**		

		религия и история и **Педагогика на обучението по религия и философия** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по .... 2. Включването на специалността **Педагогика на обучението по религия** в Списъка на защитените специалности при подготовката на педагогически специалисти по религия ще е от решаващо значение за успешното въвеждане на обучението по добродетели и религии и за възпитанието на бъдещите поколения. 3. С актуална значимост е и потребността от подобряване на връзката между академичното богословие и нуждите на пазара на труда, като се даде възможност на студентите от специалност **Педагогика на обучението по религия**, ПН 1.3. Педагогика на обучението по… да започнат професионалната си кариера още по време на обучението. Включването им в работна образователна среда по време на обучението е възможност, която ще ги направи по-подготвени за изпълнение на професионалните им задължения в българското училище след тяхното завършване. Гореизложените обстоятелства изискват взимането на управленско решение, с което да се разреши обособения проблем. Това би затвърдило последователния стремеж на държавата за осигуряване на условия за качествено висше образование. За защитена специалност **Педагогика на обучението по религия** в професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по…“ министърът на образованието и науката би могъл да предлага за утвърждаване и по-голям брой на приемани за обучение студенти. Въвеждането на тази нормативна възможност с фокус върху обучението по религия ще осигури квалифицирани преподаватели за тази област с дефицит на специалисти. Подготвянето на учители по религия с по-добра специализация ще има дългосрочен положителен ефект върху образованието в България.		
14.	**Сдружение на медицинските университети в Република България, деловодна система Евентис,**	Сдружението на медицинските университети в Република България подкрепя проектите за изменение и допълнение на ПМС № 64/2016 г. и в ПМС № 283/2021 г. на Министерския съвет от 2016 г. в частта за включването на специалността „Медицинска сестра“ в Списъка на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности по чл. 95, ал. 7, т. 8 от ЗВО, предмет на настоящо публично обсъждане. В допълнение, отчитаме проблема на затихващия интерес и към специалността „Акушерка“, като задълбочаващ се в годините, предвид че тази специалност попада в категорията „първо желание“ на кандидат-студентите едва между 15-25 % през последните три години. В тази връзка предлагаме специалността „Акушерка“ също да бъде включена в Списъка на приоритетните професионални направления и в Списък на защитените специалности по чл. 95, ал. 7, т. 8 от ЗВО, с оглед запазване на постигнатия баланс между двете	**Приема се**	Отразено в предложения проект на акт.

специалности при избора им от кандидат-студентите. При превръщането само на едната специалност в приоритетна и защитена, за която държавата ще осигури средства за издръжката, отчитаме като съществен риска от пълна загуба на интерес към изучаването на специалността „Акушерка“, предвид равните условия на прием и срок на обучение. Това от своя страна ще засили ефекта на наличната кадрова криза в акушерските грижи в национален мащаб.

На основание гореизложеното, предлагаме следното допълнение към подложения на обществено обсъждане проект на актове, а именно:

1. В Приложение № 2 на ПМС № 64/2016 г., към чл. 7, б. „д“ се създава ред 39 „

39.	***Акушерка***	***7.5. Здравни грижи***

2. В т. II „Защитени специалности“ на ПМС №283/2021 г., б. „в“ създава се ред 27

„

27.	***Акушерка***	***7.5. Здравни грижи***